

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas
Mokslinio tyrimo metodika	Komunikacija ir informacija S 008	Komunikacijos

Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
paskaitos		konsultacijos	2 ECTS
individualus	6,5 ECTS	seminarai	0,5 ECTS

Dalyko anotacija
Dalyko tikslas – išugdyti doktorantų gebėjimą kelti ir pagrįsti komunikacijos ir informacijos krypties mokslinių tyrimų problemas, kurti moksliniais argumentais bei teorinėmis žiniomis grįstas mokslinio tyrimo metodus iškeltooms problemoms spręsti. Dalyko turinys Kurso objektas, uždaviniai, studijavimo būdai, literatūra. Mokslo samprata ir sistema. Komunikacijos ir informacijos mokslai. Mokslinio darbo tikslai ir funkcijos. Mokslinio pažinimo metodologijos samprata. Metodologijos ir metodikos santykis. Mokslinio tyrimo procesas. Tyrimo metodai. Kiekybiniai ir kokybiniai tyrimai. Kokybinių tyrimų ypatumai ir strategijos. Humanitarinių mokslų tyrimo metodai. Istoriografija. Istoriografinio darbo vertinimo metodika. Istoriografinio tyrimo šaltiniai ir šaltiniotyra. Šaltinių klasifikavimo kriterijai ir principai. Pagrindinės šaltinių rūšys. Šaltinių išaiškinimas ir jų mokslinis tyrimas. Paleografija. Tekstologija. Šaltinių autorystės (atribucijos), atsiradimo, sukūrimo laiko, vietos ir sąlygų nustatymas. Archeografija. Darbo su šaltiniais metodika. Periodizavimo metodas. Socialinių mokslų tyrimo metodai: Eksperimentiniai metodai, apžvalgos, pavyzdžių (atvejų studijos), etnografija, delfi studijos, veiksmo tyrimai, istoriniai tyrimai ir kt. Duomenų rinkimo instrumentai: interviu, anketos, stebėjimai, dienoraščiai, grupiniai interviu, testavimas. Duomenų analizės ir pateikimo būdai. Kokybinės analizės metodikos fenomenografija, etnografiniai metodai, diskurso ir naratyvų analizė, lyginamoji analizė. Kokybinių duomenų pristatymo ir vaizdavimo būdai. Kiekybinės analizės metodikos. Kiekybinių duomenų vaizdavimas. Programinė įranga mokslinių duomenų analizei. Prognozavimas ir jo metodika. Pažinimo metodų tarpusavio ryšys. Mokslinio tyrimo vertinimo kriterijai. Mokslinio tyrimo programa ir procesas. Tyrimo principai. Mokslinės problemos, mokslinio darbo objekto, tikslo, uždavinių formulavimas. Literatūros paieška. Literatūros studijavimas, vertinimas ir kritinė analizė. Duomenų rinkimas, kaupimas, analizė ir apdorojimas. Teorinio pagrindo formavimas. Hipotezių reikšmė mokslo tyrimuose. Imčių sudarymo reikšmė ir būdai. Metodologiniai reikalavimai pagrindinėms mokslinio darbo dalims. Pagrindiniai metodologiniai reikalavimai mokslinio darbo rezultatams. Mokslinio darbo ataskaitos rengimas. Mokslinio tyrimo ataskaitos struktūra. Mokslinio darbo apipavidalinimas. Akademinė, mokslinė kalba. Bibliografinių nuorodų sąrašo sudarymo metodika. Disertacija kaip mokslinio kūrinio rūšis. Mokslo žmogus ir jo bruožai. Mokslinio darbo etika. Vertinimo strategija Mokslinio tyrimo metodikos žinios ir gebėjimai vertinami rengiant ir ginant „Disertacinio tyrimo metodikos“ rašto darbą ir pateikiant atsakymą į teorinį klausimą egzamino metu. Atsakymo į teorinį klausimą įvertinimas sudaro 40 proc. galutinio įvertinimo, tarpinių atsiskaitymų seminaruose įvertinimas – 20 proc. galutinio įvertinimo ir pateikto rašto darbo

įvertinimas – 40 proc. galutinio įvertinimo. Rašto darbas rengiamas trimis etapais, iš kurių du – tarpiniai atsiskaitymai; o trečiasis – egzaminas.
Pagrindinė literatūra
Berger, A. A. (2014). <i>Media and communication research methods: An introduction to qualitative and quantitative approaches</i> . SAGE.
Bitinas, B., Rupšienė, L., & Žyžiūnaitė, V. (2008). <i>Kokybinių tyrimų metodologija: Vadovėlis vadybos ir administravimo studentams</i> (2 d.). S. Jokužio leidykla-spaustuvė.
Castells, M. (2011). <i>Communication power</i> . Oxford University Press.
Degutis, M. (1999). <i>Socialinių mokslų metodologija</i> . Naujasis lankas.
Hjørland, B., & Nicolaisen, J. (n.d.). <i>The epistemological lifeboat: Epistemology and philosophy of science for information scientists</i> . http://www.iva.dk/jni/lifeboat/
Kardelis, K. (2017). <i>Mokslinių tyrimų metodologija ir metodai: Edukologija ir kiti socialiniai mokslai</i> (6-asis patais. ir papild. leid.). Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras.
Luobikienė, I. (2011). <i>Sociologinių tyrimų metodika</i> . Technologija.
Oliver, P. (2012). <i>Succeeding with your literature review: A handbook for students</i> . Open University Press. http://web.a.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=0&sid=2c68fb6c-9e8f-4583-9722-c8feacc5389e%40sdc-v-sessmgr02&bdata=JnNpdGU9ZWWhvc3QtbGl2ZSZZY29wZT1zaXRl#AN=435001&db=nlebk
Pickard, A. J. (2007). <i>Research methods in information</i> . Facet Publishing.
Rienecker, L., & Jorgensen, P. S. (2003). <i>Kaip rašyti mokslinį darbą</i> (L. Vaicekauskienė, vert.). Aidai.
Ruane, J. (2016). <i>Introducing social research methods: Essentials for getting the edge</i> . John Wiley and Sons, Inc. https://ebookcentral.proquest.com/lib/viluniv-ebooks/detail.action?docID=4187341
Sonnenwald, D. H. (Ed.). (2016). <i>Theory development in the information sciences</i> . University of Texas Press.
Tidikis, R. (2003). <i>Socialinių mokslų tyrimų metodologija</i> . Lietuvos teisės universiteto Leidybos centras.
Valackienė, A., & Mikėnienė, S. (2008). <i>Sociologinis tyrimas: Metodologija ir atlikimo metodika</i> . Technologija.
Williamson, K. (2002). <i>Research methods for students, academics and professionals</i> (2nd ed.). Chandos Publishing.
Wilson, T. D. (2024). <i>Informacinės elgsenos tyrimas: Įvadas</i> . Vilniaus universiteto leidykla.
Wilson, T. D. (2001). Mokslinio tyrimo metodų struktūra: Naujas žvilgsnis į metodologiją. <i>Knygotyra</i> , 37, 248–253.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Elena Macevičiūtė	Prof. dr.	Ilako, C., Bukirwa, J. M., & Maceviciute, E. (2025). “The library is my everything”: Mapping the meaning of university library spaces in Uganda. <i>The Journal of Academic Librarianship</i> , 51(6), straipsnis

		103145. https://doi.org/10.1016/j.acalib.2025.103145
		Wilson, T. D., & Macevičiūtė, E. (2025). Information seeking in a time of war: Coping with stress in Lithuania during the Russia/Ukraine war. <i>Journal of Documentation</i> , 81(7), 31–62. https://doi.org/10.1108/JD-06-2024-0156
		Yousefi Mojir, K., Maceviciute, E., Olson, N., & Gebka, E. (2025). Application of human-centered design in citizen engagement in wildfire management. Iš J. Wei & G. Margetis (Red.), <i>Human-centered design, operation and evaluation of mobile communications. HCII 2025</i> (Lecture Notes in Computer Science, t. 15824). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-93064-5_21
		Maceviciute, E., & Olson, N. (2023). Real experienced needs for accessible and inclusive cultural heritage - First results in MuseIT. Iš O. Alonso, H. Cousijn, G. Silvello, M. Marrero, C. Teixeira Lopes, & S. Marchesin (Red.), <i>Linking theory and practice of digital libraries. TPDL 2023</i> (Lecture Notes in Computer Science, t. 14241, p. 396–402). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-43849-3_32
		Macevičiūtė, E., Manžuch, Z., & Gudinašius, A. (2023). The role of curiosity triggers and features in digital literacy training. <i>Library & Information Science Research</i> , 45(4), straipsnis 101268. https://doi.org/10.1016/j.lisr.2023.101268
		Macevičiūtė, E., & Kepalienė, F. (2022). Factors influencing Lithuanian researchers' use of open access repositories as a publishing channel. <i>Information Research</i> , 27(Special Issue), straipsnis 2210. https://doi.org/10.47989/irisic2210
		Wilson, T. D., & Macevičiūtė, E. (2022). Information misbehaviour: Modelling the motivations for the creation, acceptance and dissemination of misinformation. <i>Journal of Documentation</i> , 78(7), 485–505. https://doi.org/10.1108/JD-05-2022-0116
Renata Matkevičienė	Prof. dr.	Esbit, S., Kaim, A., Kimhi, S., Bankauskaitė, D., Baran, M., Baran, T., Cosciug, A., Eshel, Y., Dumbadze, S., Gabashvili, M., Jigla, G., Kaniasty, K., Koubova, A., Maricano, H., Matkevičienė, R., Matichescu, M., Nazarov, M., Teperik, D.,

		Kochiashvili, N., & Adini, B. (2025). Hope and distress: A cross-country study amid the Russian-Ukrainian war. <i>Stress and Health</i>, 41(2), straipsnis e70033. https://doi.org/10.1002/smi.70033
		Kaim, A., Geva, K., Siman-Tov, M., Scholder, N., Kimhi, S., Bankauskaitė, D., Baran, M., Baran, T., Cosciug, A., Eshel, Y., Dumbadze, S., Gabashvili, M., Jiglau, G., Kaniasty, K., Koubova, A., Marciano, H., Matkevičienė, R., Matichescu, M., Teperik, D., & Adini, B. (2024). Mapping societal resilience across eight European nations in the context of multifaceted associations with global indices: An ecological study. <i>International Journal of Disaster Risk Reduction</i>, 108, straipsnis 104562. https://doi.org/10.1016/j.ijdr.2024.104562
		Kaim, A., Kimhi, S., Siman-Tov, M., Bankauskaitė, D., Baran, M., Baran, T., Cosciug, A., Eshel, Y., Dumbadze, S., Gabashvili, M., Jiglau, G., Kaniasty, K., Koubova, A., Marciano, H., Matkevičienė, R., Matichescu, M., Naomi, S., Teperik, D., Sukhashvili, J., & Adini, B. (2024). From compassion to controversy: Unraveling the impact of societal resilience on the tapestry of attitudes towards Ukrainian refugees. <i>International Journal of Disaster Risk Reduction</i>, 105, straipsnis 104326. https://doi.org/10.1016/j.ijdr.2024.104326
		Matkevičienė, R. (2024). NGOs as catalysts for societal resilience: Examining their role and impact during risk situations. Iš A. Thrassou, D. Vrontis, L. Efthymiou, Y. Weber, S. M. Riad Shams, & E. Tsoukatos (Red.), <i>Non-profit organisations: Vol. 4. Structures, models and technology</i> (p. 123–148). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-3-031-62538-1_6
		Kimhi, S., Kaim, A., Bankauskaitė, D., Baran, M., Baran, T., Eshel, Y., Dumbadze, S., Gabashvili, M., Kaniasty, K., Koubova, A., Marciano, H., Matkevičienė, R., Teperik, D., & Adini, B. (2024). A full-scale Russian invasion of Ukraine in 2022: Resilience and coping within and beyond Ukraine. <i>Applied Psychology: Health and Well-Being</i>, 16(3), 1005–1023. https://doi.org/10.1111/aphw.12466
		Matkevičienė, R., & Jakučionienė, L. (2023). Communication professionals as social change agents in times of crisis: How pandemic situation has changed initiatives in CSR and sustainability. Iš I. G.

		Arraiano, B. Díaz, M. Del Baldo, R. Schmidpeter, & S. O. Idowu (Red.), <i>Corporate social responsibility in a dynamic global environment: Sustainable management in challenging times</i> (p. 365–380). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-24647-0_19
		Dāvidsone, A., Matkevičienė, R., Telyčėnaitė, A., Silkane, Vineta., & Jurāne-Brēmane, A. (2021). Social simulation transfer to online: Pedagogical reflections on teaching presence. Iš L. Daniela & A. Visvizi (Red.), <i>Remote learning in times of pandemic: Issues, implications and best practice</i> (p. 74–89). Routledge.
		Dāvidsone, A., Seppel, K., Telyčėnaitė, A., Matkevičienė, R., Uibu, M., Silkāne, V., Jurāne-Brēmane, A., & Allaje, Ū. (2021). Exploring students' perceptions on acquisition of transversal skills during an online social simulation. Iš L. Daniela (Red.), <i>Human, technologies and quality of education, 2021</i> (p. 727–738). University of Latvia. https://doi.org/10.22364/htqe.2021.57
Aušra Navickienė	Prof. dr.	Navickienė, A., & Braziūnienė, A. (2024). Pastarojo dešimtmečio <i>Knygotyra</i>: Tradicijos ir modernumas. <i>Knygotyra</i>, 83, 151–182. https://doi.org/10.15388/Knygotyra.2024.83.6
		Navickienė, A., & Kepalienė, F. (2023). Vilniaus universiteto profesorės Audronės Glosienė (1958–2009) knygotyrisinis palikimas. <i>Knygotyra</i>, 81, 203–233. https://doi.org/10.15388/Knygotyra.2023.81.8
		Navickienė, A. (2023). Pranciškaus Skorinos gyvenimo ir veiklos sukakčių minėjimai Lietuvoje knygotyros ir mokslinės komunikacijos požiūriais. <i>Knygotyra</i>, 80, 312–342. https://doi.org/10.15388/Knygotyra.2023.80.133
		Navickienė, A. (2022). Kaip Christopho von Schmidto lietuviškasis Genovefos vertimas tapo devynioliktojo amžiaus bestseleriu? <i>Knygotyra</i>, 78, 80–110. https://doi.org/10.15388/Knygotyra.2022.78.107
		Navickienė, A. (2021). Professional publishing and Lithuanian books in the first two-thirds of the 19th century in Lithuania: The case of the Zawadzki firm. <i>Roczniki Biblioteczne</i>, 65, 79–95. https://doi.org/10.19195/0080-3626.65.5

		Navickienė, A., Braziūnienė, A., Cicėnienė, R., Kaunas, D., Misiūnas, R., & Petreikis, T. (2021). <i>History of publishing in Lithuania</i> . In <i>Oxford research encyclopedia of literature</i> . Oxford University Press. https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190201098.013.276 .
Kęstas Kirtiklis	Doc. dr.	Kelpšienė, I., Armakauskaitė, D., Denisenko, V., Kirtiklis, K., Laužikas, R., Stonytė, R., Murinienė, L., & Dallas, K. (2023). Difficult heritage on social network sites: An integrative review. <i>New Media & Society</i> , 25(11), 3137–3164. https://doi.org/10.1177/14614448221122186
		Kirtiklis, K., Laužikas, R., Kelpšienė, I., & Dallas, K. (2023). An ontology of semiotic activity and epistemic figuration of heritage, memory and identity practices on social network sites. <i>SAGE Open</i> , 13(3), 1–25. https://doi.org/10.1177/21582440231187367
		Gedutis, A., Kirtiklis, K., & Kraniauskas, L. (2021). Book publishing patterns in social sciences and humanities in Lithuania: Analysing trends in DB “Lituanistika”. <i>Sociologija. Mintis ir veiksmai</i> , 48(1), 7–25. https://doi.org/10.15388/SocMintVei.2021.1.29

Patvirtinta Socialinių mokslų srities Komunikacijos ir informacijos krypties Doktorantūros komitete 2025 m. gruodžio 15 d., protokolo Nr. (7.17 E) 15600-KT-667

Komiteto pirmininkė prof. dr. Aušra Navickienė